

Az egyre súlyosabb aszályok még a legszárazságtűrőbb fűfajainkkal is végezni fognak

Az elmúlt évek rendszeressé váló szélsőséges aszályaiban a Kiskunság nyílt homokpusztagyepes területein nagyon sok olyan évelő fű is elpusztult, amelyek a „normális” szárazsághoz alkalmazkodtak, tapasztalták a HUN-REN Ökológiai Kutatóközpont kutatói. Némi reményre adhat okot, hogy a buckák északi lejtőin, illetve a facsoportok közelében élő fűgyedek nagyobb eséllyel éltek túl.

A magyar csenkesz és a homoki árvalányhaj a szárazságot legjobban tűrő fűfajaink közé tartoznak. Ezért is vizsgálták őket a 2022-es nagy aszály után a HUN-REN Ökológiai Kutatóközpont Ökológiai és Botanikai Intézetének munkatársai.

Az ökológusok a kiskunsági Fülöpháza melletti homokpusztagyepen már sok éve monitorozzák a helyi élővilág változásait több száz állandó mintavételi pont segítségével. Amikor 2022-ben még a mostanában megszokotthoz képest is kevés eső esett, miközben forróság volt, a kutatók elhatározták, a következő évben felméri, hogy ezt a szélsőséges időjárást hogyan képesek átvészelni az őshonos fűveink. Az eredmények, amelyek nemrég jelentek meg a [Global Ecology and Conservation](#) című folyóiratban, rendkívül aggasztó képet mutattak.

Az ökológusok kétszáz darab véletlenszerűen elhelyezett 4x4 méteres négyzetben mérték fel a halott és az élő fűvek arányát. Emellett rögzítették, hogy az adott négyzet a homokbuckák kissé hűvösebb északi, vagy a forróbb déli lejtőin helyezkedik-e el, illetve hogy van-e a környezetében fa- vagy cserjecsoport. A kutatók hipotézise az volt, hogy az északi kitettségű és a facsoportok közelében élő fűvek nagyobb eséllyel vészelik át a szélsőséges szárazságot.

A kétszáz mintavételi négyzet közül 85-ben a fűvek több mint 95 százaléka elpusztult, gyakorlatilag nem maradt életben egy egyed sem. 167 négyzetben a fűvek legalább fele pusztult el.

„Bár ezek elvileg szárazságtűrő fűfajok voltak, rendkívül drasztikus volt a pusztulás, a 2022-es aszály már az ő tűrőképességüket is meghaladta” – mondta Csecserits Anikó, a kutatás vezetője.

A facsoportok környékén, illetve a buckák északi kitettségű lejtőin sokkal kisebb mértékű volt a fűpusztulás. Míg a teljesen fátlan területeken a fűvek nagy része elpusztult, ha a vizsgált négyzet tíz méteres környezetében a talaj legalább húsz százalékát fás szárú növények borították, akkor a fűvek 80-90 százaléka életben maradt. Tehát ez a hatás egészen jelentős.

Ha az állandósuló aszályt már a leginkább szárazságtűrő őshonos évelő fűfélék sem lesznek képesek elviselni, ott marad a nyílt terület, amelyet szabadon elfoglalhatnak a még szárazságtűrőbb idegenhonos inváziós növényfajok, például a homoki prérifű vagy kaktuszfajok. Emellett elterjedhetnek az egyéves fűfajok is, amelyek télen, illetve a csapadékosabb időszakokban aktívak, majd „nyári álomra” vonulnak, azaz elpusztulnak és mag alakjában vészelik át a szárazságot. Az őshonos fajok pusztulása hatalmas lehetőséget kínál a biológiai invázió számára, figyelmeztetnek a HUN-REN ÖK ökológusai.

Sajtókapcsolat:

- Torda Júlia, kommunikációs vezető
- kommunikacio@hun-ren.hu

Eredeti tartalom: HUN-REN Magyar Kutatási Hálózat

Továbbította: Helló Sajtó! Üzleti Sajtószolgálat

Ez a sajtóközlemény a következő linken érhető el:

<https://hellosajto.hu/?p=24057>